

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย ภูมิประชากร และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการศึกษาพฤติกรรมการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสวนกุหลาบวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการสอนพลศึกษาในด้านคุณลักษณะส่วนตัวของครูพลศึกษา ด้านการเตรียมการสอน ด้านการดำเนินการสอน ด้านการใช้ทักษะกระบวนการในการสอน ด้านการจูงใจและเสริมแรงทางการเรียน ด้านการมอบงานให้ปฏิบัติ ด้านการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม และด้านการประเมินผลการเรียนการสอนของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสวนกุหลาบวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 30 คน จากโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง 30 โรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสังเกตพฤติกรรมการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกตพฤติกรรมการสอนตามสภาพจริงของครูพลศึกษาในชั้นเรียนคนละ 3 ครั้ง รวมทั้งสิ้น 90 ครั้ง แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ โดยนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยจากการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของครูพลศึกษา

ครูพลศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 90.0 เป็นชาย มีอายุ 36 - 40 ปี ร้อยละ 33.33 การศึกษาสูงสุดของครูพลศึกษาร้อยละ 88.67 ศึกษาในระดับปริญญาตรี ประถมการณในการสอนวิชาพลศึกษามากกว่า 10 ปี ร้อยละ 93.33 นอกจากสอนวิชาพลศึกษา ครูทำหน้าที่เป็นกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ในโรงเรียนร้อยละ 78.67 มีจำนวนคาบที่ต้องสอนใน 1 สัปดาห์มากกว่า 17 คาบร้อยละ 40.00 และเคยได้รับการอบรมในหัวข้ออื่น ๆ เช่น การเป็นผู้ฝึกสอนกีฬาและกรรมการกีฬา ร้อยละ

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการสอนพลศึกษาในด้านคุณลักษณะส่วนตัวในการสอน ด้าน การเตรียมการสอน ด้านการดำเนินการสอน ด้านการใช้ทักษะกระบวนการในการสอน ด้านการ รุงใจและเสริมแรงทางการเรียน ด้านการมอบงานให้ปฏิบัติ ด้านการปลูกฝังคุณธรรมและ จริยธรรม และด้านการวัดและประเมินผลทางการเรียนการสอนของครูพลศึกษา ในโรงเรียน มัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร สรุปได้ดังนี้

1. พฤติกรรมการสอนด้านคุณลักษณะส่วนตัวของครูพลศึกษา

พฤติกรรมการสอนที่ครูพลศึกษาส่วนใหญ่ ปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด (ร้อยละ 80 ขึ้นไป) เรียงตามลำดับค่าร้อยละจากมากไปหาน้อย ได้แก่ อารมณ์ดี ชี้แนะเข้มงวด และเป็น กันเองกับนักเรียน (100.00) แสดงออกถึงความกระตือรือร้นและตั้งใจสอน (95.56) เข้าใจนักเรียน และเด็กสอนตรงเวลา (93.33) การใช้ภาษาท่าทางและการพูดที่เหมาะสม (90.00) เอาใจใส่ ในสุขภาพของนักเรียน (88.67) พฤติกรรมการสอนที่ครูพลศึกษาปฏิบัติอยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 70 - 79) ได้แก่ มีความเคร่งครัดต่อระเบียบวินัยของนักเรียน (78.78) แต่งกายสะอาดเรียบร้อย เหมาะสมกับเมื่อนักวิชาและกิจกรรมที่สอน(74.44) ส่วนพฤติกรรมการสอนที่ครูพลศึกษาส่วนใหญ่ อยู่ในระดับต้องปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50) คือ เอาใจใส่ความปลอดภัยของนักเรียน(26.67) และ รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน (18.89)

2. พฤติกรรมการสอนด้านการเตรียมการสอน

พฤติกรรมการสอนที่ครูพลศึกษาส่วนใหญ่ปฏิบัติ อยู่ในระดับมากที่สุด (ร้อยละ 80 ขึ้นไป) ได้แก่ จัดเตรียมสถานที่วัสดุอุปกรณ์การสอนเรียบร้อยก่อนการสอน(94.44) การเตรียม วางแผนการจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับสภาพของสถานที่ อุปกรณ์ และแบบฝึก (90.00) เตรียมการวัดและประเมินผลในแต่ละคาบได้อย่างเหมาะสมกับบทเรียน และแบบฝึก (87.78) พฤติกรรมการสอนที่ครูพลศึกษาปฏิบัติอยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 70 - 79) ได้แก่ ทำ โครงการสอนละเอียดและบันทึกการสอนก่อนทำการสอน (76.67) พฤติกรรมการสอนที่ครูพลศึกษา ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 60 - 69)คือ ให้นักเรียนได้มีส่วนช่วยในการเตรียมอุปกรณ์ และสถานที่ (62.22) และพฤติกรรมการสอนที่ครูพลศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับ ต้องปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50) คือเตรียมสื่อการสอนได้อย่างเหมาะสมกับแบบฝึก (20.00)

3. ทดุดิกรรรมการสอนด้านการดำเนินการสอน

ทุดุดิกรรรมการสอนที่ครูพลศึกษาส่วนใหญ่วปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด (ร้อยละ 80 ขึ้นไป) ได้แก่ ใช้น้ำเสียงดังและชัดเจนตลอดเวลาที่สอนและจัดกิจกรรมได้เหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียน (100.00) การควบคุมดูแลให้นักเรียนมีระเบียบตลอดชั่วโมงที่เรียน (95.56) จัดชั้นเรียนเพื่อสำรวจชั้นเรียนได้อย่างรวดเร็ว (94.44) อธิบายประกอบการสาธิตทักษะให้นักเรียนได้อย่างชัดเจนและปฏิบัติตามได้ง่าย และให้นักเรียนได้รู้จักวิเคราะห์กิจกรรมการเคลื่อนไหวของร่างกายในทักษะที่เรียนอยู่ (91.11) จัดกิจกรรมได้เหมาะสมกับเนื้อหา สถานที่ และจำนวนอุปกรณ์ และดูแลช่วยเหลือนักเรียนเกี่ยวกับแบบฝึก ทักษะตลอดการสอนทั้งชั่วโมงที่สอน (90.00) จัดกิจกรรมการแข่งขันที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้นำทักษะที่ฝึกมาใช้ในสถานการณ์ที่เป็นภาระข้อกีฬา (89.33) และทุดุดิกรรรมการสอนที่ครูพลศึกษาส่วนใหญ่วปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 60 - 69) คือ ให้นักเรียนอบอุ่นร่างกายอย่างเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาและกิจกรรมที่สอน (61.1)

ทุดุดิกรรรมการสอนที่ครูพลศึกษาส่วนใหญ่วปฏิบัติอยู่ในระดับต้องปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50) ได้แก่ ให้นักเรียนสุ่วปฏิบัติหลังเรียนวิชาพลศึกษา (25.56) และแนะนำให้นักเรียนรู้จักระมัดระวังการเล่นที่จะก่อให้เกิดอันตราย (21.11) ครูและนักเรียนส่วนกันสุ่วบทบาทให้นักเรียนได้นำแบบฝึก ทักษะไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน (18.89)

4. ทุดุดิกรรรมการสอนด้านการใช้ทักษะกระบวนการในการสอน ได้แก่

1. ชั้นตระหนักในปัญหาและความจำเป็น ทุดุดิกรรรมการสอนในชั้นนี้ครูพลศึกษาส่วนใหญ่วปฏิบัติอยู่ในระดับต้องปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50) ได้แก่ ทบทวนทักษะที่ฟานหรือเนื้อหาวิชาที่สอนไปแล้วก่อนทำการสอนเนื้อหาหรือทักษะใหม่ (23.33) ครูนำนักเรียนเข้าสุ่วปัญหาและความจำเป็นโดยครูเป็นผู้ให้นักเรียนเสนอปัญหาของการฝึก ทักษะและเข้าสุ่วบทเรียนโดยใช้การใช้คำถาม (18.89) โดยการสนทนา (15.56) และใช้กรณีตัวอย่าง (12.22) ส่วนทุดุดิกรรรมในการนำเข้าสุ่วปัญหาและความจำเป็นที่ครูพลศึกษาไม่ได้นำมาปฏิบัติ เลยคือ การใช้สถานการณ์จำลอง
2. ชั้นคิดวิเคราะห์วิจารณ์ ทุดุดิกรรรมการสอนในชั้นนี้ครูพลศึกษาส่วนใหญ่วต้องปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50) ได้แก่ กระตุ้นให้นักเรียนเสนอความคิดเห็นถึงสาเหตุของปัญหาในการฝึก ทักษะ (18.89) และสนับสนุนให้นักเรียนแยกแยะเปรียบเทียบ ข้อเท็จจริงที่เป็นสาเหตุของปัญหาในการฝึก ทักษะ (8.89)

3. **ขึ้นสร้างทางเลือกอย่างหลากหลาย** พฤติกรรมการสอนในชั้นนี้ครูพลศึกษาส่วนใหญ่ต้องปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50) เพราะนำมากปฏิบัติในการสอน คิดเป็นร้อยละ 3.33 เท่านั้น

4. **ขึ้นประเมินผลและตัดสินใจเลือกทางเลือก** พฤติกรรมการสอนในชั้นนี้ครูพลศึกษาต้องปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50) เพราะไม่ได้้นำปฏิบัติในการสอนเลย

5. **ขึ้นวางแผนและกำหนดขั้นตอนปฏิบัติ** พฤติกรรมการสอนในชั้นนี้ครูพลศึกษาต้องปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50) เพราะไม่ได้นำมาปฏิบัติในการสอนเลย

6. **ขึ้นปฏิบัติด้วยความชื่นชม** พฤติกรรมการสอนในชั้นนี้ครูพลศึกษาส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด (80 ขึ้นไป) คือ ครูได้นำให้นักเรียนมีปฏิบัตินักกีฬาร่วมกันเป็นกลุ่มหรือเป็นรายบุคคลทุกคนอย่างสนุกสนาน (100.00) แต่เป็นการปฏิบัติตามแนวทางที่นักเรียนได้เสนอไว้เพียงร้อยละ 3.33 เท่านั้น

7. **ขึ้นประเมินระหว่างปฏิบัติ** พฤติกรรมการสอนในชั้นนี้ครูพลศึกษาส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 70 - 79) จำนวน 1 ข้อคือ ครูเป็นผู้บอกชี้แนะพร้อมท่วงท่าในการฝึกทักษะกีฬาของนักเรียน (78.89) พฤติกรรมที่ครูพลศึกษาอยู่ในระดับต้องปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50) คือ ครูให้นักเรียนประเมินผลการฝึกทักษะกีฬาของตนเอง (13.33) และครูให้นักเรียนประเมินผลการฝึกทักษะของผู้อื่น (5.56)

8. **ขึ้นปรับปรุงให้ดีขึ้นเสมอ** พฤติกรรมการสอนในชั้นนี้ครูพลศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับต้องปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50) คือ การชี้แนะและกระตุ้นให้นักเรียนฝึกทักษะกีฬาของตนเองให้ดีขึ้น (31.11) ส่วนพฤติกรรมการสอนที่ครูไม่ได้ปฏิบัติเลยคือ สอบถามผลการปรับปรุงทักษะกีฬาของนักเรียนว่าดีขึ้นหรือไม่

9. **ขึ้นประเมินผลรวมเพื่อให้เกิดความภูมิใจ** พฤติกรรมการสอนในชั้นนี้ครูพลศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับต้องปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50) คือ ครูเลือกนักเรียนที่สามารถปฏิบัติทักษะกีฬาได้ดีและถูกต้องออกมาแสดงทักษะหน้าชั้นเรียนเพื่อให้นักเรียนคนอื่น ๆ ได้เกิดความเข้าใจทักษะนั้นดีขึ้นพร้อมทั้งกล่าวชมเชยถึงจุดที่ผู้เรียนปฏิบัติได้ถูกต้อง (28.67) ครูสอบถามผลการฝึกทักษะกีฬาของนักเรียนทั้งนี้ว่าสามารถปฏิบัติได้หรือไม่นักเรียนมีอุปสรรคในการฝึกทักษะอย่างไรบ้าง (20.00) และครูพลศึกษาสรุปผลการฝึกทักษะโดยรวมของนักเรียนและเสนอแนะการฝึกทักษะที่ถูกต้องเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการฝึกทักษะให้แก่ นักเรียน (18.89)

10. พฤศจิกายนการสอนพลศึกษาด้านการใช้ทักษะกระบวนการในการสอนรองครูพลศึกษาโดยรวมครูพลศึกษาส่วนใหญ่มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50) เมื่อพิจารณาเป็นรายชั้นพบว่า ชั้นของทักษะกระบวนการที่ครูพลศึกษาปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด (ร้อยละ 80 ขึ้นไปได้แก่) ชั้นที่ 6 ปฏิบัติด้วยความสนใจมากที่สุด (100.00) ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการปฏิบัติตามแนวทางที่ครูกำหนด ส่วนอื่นของการใช้ทักษะกระบวนการอื่น ๆ ของครูพลศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับต้องปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50) ได้แก่ ชั้นที่ 7 ประเมินระหว่างปฏิบัติ (82.59) ชั้นที่ 1 ระบุถึงในปัญหาและความจำเป็น (12.70) ชั้นที่ 9 ประเมินผลรวมเพื่อให้เกิดความภูมิใจ (21.85) ชั้นที่ 8 ปรับปรุงให้ดีขึ้นเสมอ (15.58) ชั้นที่ 2 คิดวิเคราะห์วิจารณ์ (12.78) ชั้นที่ 3 สร้างทางเลือกอย่างหลากหลาย (3.33) และชั้นของทักษะกระบวนการที่ครูพลศึกษาไม่ได้ปฏิบัติเลยคือ ชั้นที่ 4 ประเมินผลและตัดสินใจเลือกทางเลือกและชั้นที่ 5 วางแผนและกำหนดขั้นตอนปฏิบัติ

5. พฤศจิกายนการสอนด้านการรู้ใจและเสริมแรงทางการเขียน

พฤศจิกายนการสอนที่ครูพลศึกษาส่วนใหญ่ปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด (ร้อยละ 80 ขึ้นไปได้แก่) สอนและจัดกิจกรรมได้อย่างสนุกสนาน (100.00) จัดกิจกรรมประเภทการแข่งขันที่ท้าทายความสามารถของนักเรียนซึ่งนักเรียนสามารถนำแบบฝึกทักษะที่ใช้และนักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมได้มากที่สุด (90.00) และพฤศจิกายนการสอนที่ครูพลศึกษาส่วนใหญ่ปฏิบัติอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50) ได้แก่ ใช้คำพูดเพื่อกระตุ้นหรือส่งเสริมให้นักเรียนได้หมั่นฝึกฝนทักษะที่จำ (31.11) เอาใจใส่ช่วยเหลือให้นักเรียนที่อ่อนทางทักษะที่จำหรือเขียนไม่ทันคนอื่น ๆ เป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มย่อย (28.67) ชมเชยและสนับสนุนให้กำลังใจแก่นักเรียนในการแสดงออก (24.44) และใช้คำพูดเน้นให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการอ่านเพื่อสุขภาพ (14.44)

6. พฤศจิกายนการสอนคำศัพท์มอบหมายให้ปฏิบัติ

พฤศจิกายนการสอนที่ครูพลศึกษาส่วนใหญ่ปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด (ร้อยละ 80 ขึ้นไปได้แก่) ครูให้แบบฝึกทักษะที่จำแก่นักเรียนได้ตรงตามบทเรียนและให้แบบฝึกทักษะที่จำได้เหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียน (100.00) ให้แบบฝึกทักษะที่จำแก่นักเรียนได้เหมาะสมกับเวลาที่กำหนดให้ (93.33) อธิบายให้ผู้เขียนเข้าใจอย่างแจ่มแจ้งก่อนมอบแบบฝึกทักษะที่จำให้นักเรียนไปปฏิบัติ (91.11) ชักถามความจำหน้าและแนะนำแบบฝึกทักษะที่จำที่ได้รับมอบหมายให้นักเรียนไปปฏิบัติ (90.00) ส่วนพฤศจิกายนที่ครูพลศึกษาส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ใน

ระดับที่ต้องปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50) คือ มอบหมายให้นักเรียนไปฝึกหัดแบบฝึกทักษะกีฬาที่
 ยิงนกพร่องยิงปืนนอกเวลาเรียน (34.44)

7. พฤติกรรมการสอนด้านการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม

พฤติกรรมการสอนที่ครูพลศึกษาส่วนใหญ่ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 70 - 79) คือ
 สอนให้นักเรียนมีระเบียบวินัย (77.78) พฤติกรรมที่ครูพลศึกษาปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย (ร้อยละ
 50 - 59) คือ ครูให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบในหน้าที่ (53.33) และพฤติกรรมการสอนที่ครู
 พลศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50) ได้แก่ ให้นักเรียนรู้จักการ
 เสียสละ (31.11) สอนให้นักเรียนรู้จักมีน้ำใจนักกีฬา (20.00) สอนให้นักเรียนรู้จักรอโทษ การให้
 อภัยเพื่อความสามัคคีในหมู่คณะของนักเรียน (15.56) สอนให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง
 (14.44) และสอนให้นักเรียนรู้จักควบคุมอารมณ์ตนเอง (12.22)

8. พฤติกรรมการสอนด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

พฤติกรรมการสอนที่ครูพลศึกษาปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด (ร้อยละ 80 ขึ้นไป)
 คือ ให้นักเรียนแสดงทักษะกีฬาให้ดูว่าสามารถปฏิบัติตามที่ครูสอนได้หรือไม่ (86.67) และวัด
 ผลการปฏิบัติทักษะของนักเรียน (83.33) และพฤติกรรมการสอนที่ครูพลศึกษาส่วนใหญ่มีการ ปฏิบัติ
 อยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง (ต่ำกว่า 50) คือ ชักถามความรู้ความเข้าใจแบบฝึกทักษะ (27.78)

9. พฤติกรรมการสอนพลศึกษาของครูพลศึกษาโดยรวมในแต่ละด้าน สรุปได้ดังนี้

พฤติกรรมการสอนของครูพลศึกษาที่ปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด (ร้อยละ 80 ขึ้นไป)
 คือ ด้านการมอบงานให้ปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 84.81 ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 70 - 79)
 ได้แก่ ด้านการดำเนินการสอน คิดเป็นร้อยละ 74.02 ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของครูพลศึกษา
 คิดเป็นร้อยละ 73.70 ด้านการเตรียมการสอน คิดเป็นร้อยละ 72.54 ส่วนพฤติกรรมการสอนของครู
 พลศึกษาที่ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 60 - 69) คือ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน
 การสอน คิดเป็นร้อยละ 65.9 พฤติกรรมการสอนของครูพลศึกษาที่ปฏิบัติอยู่ในระดับที่ต้อง
 ปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50) ได้แก่ ด้านการรู้จักและเสริมแรงทางการเรียนคิดเป็นร้อยละ 47.8
 ด้านการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม คิดเป็นร้อยละ 32.1 และด้านการใช้ทักษะกระบวนการใน
 การสอน คิดเป็นร้อยละ 19.63

อภิปรายผลทวารวิจัย

จากผลทวารวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย ดังต่อไปนี้

1. พฤติกรรมการสอนพลศึกษาด้านคุณลักษณะส่วนตัวของครูพลศึกษาโดยรวมพบว่า ครูพลศึกษาส่วนใหญ่ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 73.70 ยกเว้นการเอาใจใส่ความปลอดภัยของนักเรียน และรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับต้องปรับปรุง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชณี ทรัพย์บุญจันทร์ (2538) ที่พบว่า ครูพลศึกษาทั่วไปมีการปฏิบัติค่อนข้างสูงมากในเรื่องความกระตือรือร้นและตั้งใจสอน มีอารมณ์มั่นคง เข้าสอนและเลิกสอนตรงเวลา แสดงกริยามารยาทสุภาพ มีความรับผิดชอบ เชื่อมมั่นในตนเอง มีท่าทางสง่าผ่าเผย และมีการปฏิบัติสูงในเรื่อง การเข้มแข็งเข้มใสเป็นกันเองกับนักเรียน แต่งกายสะอาดเรียบร้อย เคารพครุฑต่อระเบียบวินัย ยกเว้น ในกาปฏิบัติตนขณะสอนคือ แนะนำนักเรียนให้รู้จักระมัดระวังการเล่นที่จะก่อให้เกิดอันตราย ให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย แสดงความคิดเห็นในกิจกรรมที่เรียน ที่ครูพลศึกษาทั่วไปมีพฤติกรรมที่อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ

ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่ครูพลศึกษามีพฤติกรรมการสอนโดยรวมมีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากพฤติกรรมทางด้านการสอนเป็นพฤติกรรมพื้นฐานของครูพลศึกษาทุกคน ซึ่งครูพลศึกษาได้เรียนรู้จากการศึกษาอบรมและผ่านการอบรมมาแล้วจากการเรียนวิชาประถมศึกษาการพลศึกษา และการสอนก็ยังเป็นงานหลักของครูพลศึกษาทุกคนด้วย แต่พฤติกรรมการสอนที่ครูพลศึกษาจะต้องปรับปรุงคือ เรื่อง การเอาใจใส่ความปลอดภัยของนักเรียนในการฝึกซ้อมทักษะกีฬาต่าง ๆ ถึงแม้ว่าการสอนในสนามนั้น ๆ จะสอนในโรงเรียนพลศึกษา แต่ความถี่และความถี่ในการฝึก และความถี่เท่าไม่ถึงการณ์ของนักเรียนนั้นสามารถนำไปสู่การเกิดอุบัติเหตุได้ตลอดเวลา และครูพลศึกษาควรปรับปรุงพฤติกรรมเรื่อง การรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนมาก ๆ เพราะตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ได้ปรับปรุงขึ้นใหม่โดยกรมวิชาการนั้นมีความมุ่งเน้นให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียน เพราะฉะนั้นในการสอนแต่ละครั้ง ครูพลศึกษาจะต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น และรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนด้วย

2. พฤติกรรมการสอนพลศึกษาในด้านการเตรียมการสอนของครูพลศึกษาโดยรวมแล้วพบว่า ครูพลศึกษาส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 72.54 ยกเว้นเรื่องการเตรียม

สื่อการสอนที่ครูพลศึกษามีพฤติกรรมการปฏิบัติอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชนี จรัญบุญจันทร์ (2538) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา และพยุศักดิ์สมเทศ (2527) ซึ่งศึกษาเรื่องความคิดเห็นของครูพลศึกษานักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายซึ่งพบว่า ครูพลศึกษามีการปฏิบัติตนในด้านการเตรียมการสอนดี แต่ใช้สื่อทัศนูปกรณ์ในการสอนพลศึกษาค่อนข้างน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการสอนพลศึกษาส่วนใหญ่ใช้อุปกรณ์กีฬา ประกอบกับลักษณะการสอนพลศึกษานั้น ใช้สนามเป็นห้องเรียน ครูจึงมุ่งเน้นใช้เฉพาะอุปกรณ์กีฬาในการสอน โดยไม่ใช้สื่อการสอนอย่างอื่นช่วยถึงแม้จะช่วยให้การสอนพลศึกษามีประสิทธิภาพมากขึ้นก็ตามและในการเตรียมสื่อการสอนอย่างอื่นต้องเสียเวลาในการเตรียมมากและไม่สะดวกในการใช้ นอกจากนี้ครูพลศึกษาประสบปัญหาในการสอนพลศึกษาคือ สื่อและอุปกรณ์ในการเรียนการสอนมีจำนวนไม่เพียงพอ โดยเฉพาะอุปกรณ์ทางการศึกษามีการชำรุดและสูญหายบ่อย การขาดแคลนทัศนูปกรณ์ทางการศึกษา เช่น สไลด์ รูปภาพ (จิ๋ววรรณ ศันสนีย์เมธา, 2538) ทำให้ครูพลศึกษาไม่มีโอกาสใช้ทัศนูปกรณ์ช่วยในการสอนและครูพลศึกษาเองอาจขาดความรู้และความชำนาญในการผลิตและใช้ทัศนูปกรณ์ด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วาสนา ณ นคร (2533) ที่พบว่า ครูขาดความรู้และทักษะในการสร้างสื่อส่วนใหญ่มีปัญหาในด้านการผลิตอุปกรณ์ นอกจากนี้มีสื่อบางประเภทที่ทางสำนักงานการศึกษาจัดส่งให้ก็ไม่สะดวกแก่การใช้ของครู เนื่องจากมีคุณภาพไม่ดีและไม่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ด้วย

และนอกจากนี้ครูพลศึกษาควรจะได้ปรับปรุงพฤติกรรมการสอนที่ดี การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 60 - 69) ให้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับที่มากกว่านี้ คือ เรื่อง การให้นักเรียนมีส่วนร่วมช่วยในการเตรียมอุปกรณ์และสถานที่ เพราะนอกจากจะช่วยให้การเตรียมอุปกรณ์และสถานที่เป็นไปอย่างรวดเร็วและเหมาะสมกับจำนวนนักเรียนแล้ว ยังเป็นการฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งครูสามารถนำพฤติกรรมของนักเรียนในรายชื่อนี้มาให้เป็นแบบด้านจิตพิสัยได้ยิ่งด้วย

เรื่องสำคัญอีกประการหนึ่งในด้านการเตรียมการสอนของครูพลศึกษา ที่ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ครูพลศึกษา ควรจะต้องมีการปฏิบัติให้อยู่ในระดับมากที่สุด (ร้อยละ 80 ขึ้นไป) คือ เรื่องของการทำโครงการสอนระยะยาวและการทำบันทึกการสอน เพราะสิ่งสำคัญประการแรกในการเตรียมการสอน คือ การทำโครงการสอนระยะยาวและการทำบันทึกการสอน เพื่อตั้งจุดประสงค์ในการเรียนรู้และกำหนดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน ซึ่งจะช่วยให้ครูเกิดความมั่นใจในการสอน

ทุกครั้งของตนว่า การสอนจะบรรลุเป้าหมาย และนักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังที่ ซีรยุทธ์ เสนีวงศ์ ณ อยุธยา (2526) กล่าวไว้ว่า การเตรียมการสอนเป็นภาระหน้าที่ที่ครูจำเป็นต้องเข้าใจอย่างแจ่มแจ้งในเนื้อหาวิชาที่สอน และเข้าใจธรรมชาติของเด็กที่จะสอนเพื่อเตรียมวิธีสอนวิธีดุดุปรกรณ์ที่จะใช้ประกอบการสอน ซึ่งภาระหน้าที่ดังกล่าวจะช่วยให้ครูวินิจฉัยปัญหาหลังของนักเรียน กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนการสอน กำหนดเนื้อหาและกิจกรรม ตลอดจนกำหนดวิธีการประเมินผลได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิวัฒน์ ใจนาพงษ์ (อ้างถึงใน ชะโนะย สงวนทรัพย์, 2529) ที่ศึกษาเกณฑ์ประเมินผลการศึกษาของข้าราชการครู พบว่า การปฏิบัติทางด้านการสอนที่ครูจำเป็นต้องปฏิบัติเป็นประจำคือ การเตรียมการสอนโดยทำโครงการสอนหรือบันทึกการสอนล่วงหน้าตลอดจนมีความรู้เรื่องการพัฒนาการศึกษาและมีการเตรียมเครื่องมือการวัดและประเมินผล การเรียนการสอนเป็นประจำ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ (สุวัฒน์ มุทอนษา, 2523) ที่พบว่า ชั้นตอนที่ถือว่าเป็นขั้นสำคัญที่สุดของการวางแผนการสอนหรือการเตรียมการสอนก็คือ การทำบันทึกการสอนเพื่อปฏิบัติการสอนของครูในภาระที่จะก่อให้เกิดผลแก่ผู้เรียนคือ การเรียนรู้ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทิศทางที่กำหนดไว้ในจุดประสงค์

3. พฤติกรรมการสอนพลศึกษาในด้านการดำเนินการสอน โดยรวมของครูพลศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 74.02 ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี สันเทศ (2527) ที่พบว่าครูพลศึกษาส่วนใหญ่มีการปฏิบัติตนในขณะสอนดี ทั้งในด้านการเตรียมการสอนและการดำเนินการสอนดี

ยกเว้นในรายชื่อต่อไปนี้ที่ครูพลศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง คือ การให้นักเรียนอบอุ่นร่างกายอย่างเหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมที่สอน และรายชื่อที่ครูพลศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุงได้แก่ การให้นักเรียนสุภาพปฏิบัติหลังเรียนวิชาพลศึกษา การแนะนำให้นักเรียนรู้จักระมัดระวังการเล่นที่จะก่อให้เกิดอันตราย และสรุปบทเรียนให้นักเรียนได้นำแบบฝึกทักษะไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ซึ่งพฤติกรรมการสอนต่าง ๆ เหล่านี้จะช่วยให้การดำเนินการสอนในแต่ละคาบได้มีความสมบูรณ์ตามหลักของวิชาพลศึกษา ดังที่ วรศักดิ์ เตียรอบ (2527) ได้เสนอวิธีการสอนพลศึกษาแบบ 5 ขั้นตอนไว้ คือ การอบอุ่นร่างกาย การอธิบายและสาธิต การฝึก ทัดเพื่อให้นักเรียนนำสิ่งที่เรียนไปแล้วไปใช้เล่นเพื่อความสนุกสนาน และสรุปบทเรียน และสุภาพปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับ รพีณี ทรัพย์บุญจันทร์ (2536) ที่พบว่า ครูพลศึกษาทั่วไปมีพฤติกรรมที่อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำคือ แนะนำนักเรียนให้รู้จักระมัดระวังการเล่นที่จะก่อให้เกิดอันตราย สรุป

บทเรียนให้นักเรียนได้นำสิ่งที่เรียนไปแล้วไปใช้ให้เป็นประโยชน์และให้นักเรียนดูปฏิบัติหลังเรียนวิชาพลศึกษา เช่น ถ้างมื่อ ถ้างหน้า ถ้างน้ำ เป็นต้น พฤติกรรมการสอนเหล่านี้เป็นพฤติกรรมการสอนที่สำคัญที่จะปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดีในการเล่นกีฬา และดูชนิดที่ดีหลังการออกกำลังกาย นักเรียนสามารถนำเอาทักษะที่เรียนไปใช้ในการออกกำลังกายให้เป็นประโยชน์ได้ในชีวิตประจำวันซึ่งการที่พฤติกรรมเหล่านี้จะเกิดกับนักเรียนได้ครูพลศึกษาต้องสนใจและเน้นให้นักเรียนมี ปฏิบัติอยู่เป็นประจำ

4. พฤติกรรมการสอนพลศึกษาในด้านการใช้ทักษะกระบวนการในการสอนของครูพลศึกษา ได้แก่

1. พฤติกรรมการสอนพลศึกษาโดยใช้ทักษะกระบวนการขั้นต้นระหนักในปัญหาและความจำเป็นของครูพลศึกษา โดยรวมแล้วมีการปฏิบัติอยู่ในระดับต้องปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 12.70 แต่ในส่วนที่ครูพลศึกษามีการปฏิบัติ พบว่า ครูพลศึกษานักเรียนเข้าสู่วิทยาโดยการทบทวนทักษะกีฬาหรือเนื้อหาวิชาที่สอนไปแล้ว ร้อยละ 23.3 ให้นักเรียนเสนอปัญหาของการฝึกทักษะร้อยละ 18.89 และจากการใช้คำถาม ร้อยละ 18.9 ใช้การสนทนา ร้อยละ 15.6 และกรณีตัวอย่างร้อยละ 12.2 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อภิญา สิริพันธ์ (2536) ที่พบว่า พฤติกรรมการสอนในขั้นต้นระหนักในปัญหาและความจำเป็นที่ครูพลศึกษาใช้มากที่สุดคือ การให้นักเรียนเข้าสู่วิทยา โดยการบรรยายของครู การใช้คำถาม และการสนทนา

2. พฤติกรรมการสอนพลศึกษาโดยใช้ทักษะกระบวนการขั้นคิดวิเคราะห์วิจารณ์ของครูพลศึกษา ส่วนใหญ่ไม่ค่อยปฏิบัติทักษะกระบวนการขั้นนี้ คิดเป็นร้อยละ 12.78 โดยที่ครูพลศึกษาได้กระตุ้นให้นักเรียนเสนอความคิดเห็นถึงสาเหตุของปัญหาในการฝึกทักษะที่ยังร้อยละ 16.67 และให้นักเรียนได้แยกแยะเปรียบเทียบหรือเท็จจริงที่เป็นสาเหตุของการฝึกทักษะร้อยละ 8.89 เท่านั้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าครูพลศึกษาไม่ได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดเน้นของหลักสูตรฉบับปรับปรุงที่ต้องการให้นักเรียนมีทักษะในการแก้ปัญหา ซึ่งกระบวนการคิดวิเคราะห์วิจารณ์เป็นกระบวนการสำคัญในการที่จะให้นักเรียนไปสู่การพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหา ดังที่ผลการวิจัยของ เศรษฐิน วรรณศิริ (2528) พบว่า วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีส่วนช่วยพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาให้แก่เด็กชั้น ควรเป็นกิจกรรมที่ฝึกการคิดวิเคราะห์วิจารณ์

และพฤติกรรมการสอนของครูพลศึกษาในขั้นวิเคราะห์วิจารณ์ก็ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธานี ธีรบุญญ์จัน (2536) ที่พบว่าพฤติกรรมการสอนด้านการดำเนินการสอนของครู

พลศึกษาทั่วไปจะมีพฤติกรรมที่อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำในการให้นักเรียนถามข้อสงสัย และแสดงความคิดเห็นในกิจกรรมที่เรียนซึ่งในทางปฏิบัติของการสอนแต่ละครั้งครูพลศึกษาสามารถเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม หรือใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในกิจกรรมที่เรียนได้และควรถือว่าเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องเน้นพฤติกรรมเหล่านี้ทุกครั้งในการสอนพลศึกษา

3. พฤติกรรมการสอนพลศึกษาโดยใช้ทักษะกระบวนการเรียนรู้สร้างทางเลือกอย่างหลากหลาย ครูพลศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้นำทักษะกระบวนการในชั้นนี้มาปฏิบัติในการสอนมีการนำมาปฏิบัติเพียงร้อยละ 3.33 แสดงให้เห็นว่าในการเรียนการสอนครูพลศึกษายังคงยึดระบบการสอนแบบเก่า คือ ยึดครูเป็นศูนย์กลางในการเรียนการสอนคือ ครูไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น ในการเสนอแนวทางการฝึกทักษะ โดยนักเรียนจะเป็นผู้ปฏิบัติทักษะที่จำต่าง ๆ ที่ ครูได้กำหนดไว้ได้ ซึ่งไม่เป็นการสนองรับจุดเน้นของหลักสูตรในปัจจุบันที่ต้องการให้ครูจัดการเรียนการสอน โดยยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นสา บุรณรัช (2518) ที่พบว่า พฤติกรรมการสอนที่ครูให้น้อยที่สุด คือ การยอมรับ หรือนำความคิดเห็นของนักเรียนมาไว้ และการให้นักเรียนเป็นผู้ริเริ่ม

4. พฤติกรรมการสอนพลศึกษาโดยใช้ทักษะกระบวนการเรียนรู้ประเมินผลและตัดสินใจเลือกทางเลือก ครูพลศึกษาไม่ได้นำทักษะกระบวนการในชั้นนี้ซึ่งจะต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนได้นำวิธีทางหรือ แนวทางในกรณีปัญหาแต่ละวิธีมาพิจารณาถึงความเหมาะสม ไม่เปรียบเทียบผลดีผลเสียแล้วจึงตัดสินใจเลือกวิธี การที่ดีที่สุดโดยการให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น หรือการใช้คำถามเพื่อให้ได้มาซึ่งแนวทางปฏิบัติในการฝึกทักษะที่พยามปฏิบัติ กับนักเรียนเลย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฐานิษฐ์ ดิสระพงษ์ (2538) ที่พบว่า พฤติกรรมการสอนที่ครูภาษาไทยใช้มากที่สุดคือ การที่ครูเป็นผู้กำหนดวิธีแก้ ปัญหาให้นักเรียน โดยที่ครูไม่ได้เปิดโอกาสให้นักเรียนเปรียบเทียบผลดีผลเสียของทางเลือกที่ได้เสนอไว้ นับว่าเป็นพฤติกรรมการสอนที่ไม่ส่งเสริมจุดเน้นของการใช้ทักษะกระบวนการที่ต้องการให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการทำกิจกรรมให้มากที่สุด เพราะฉะนั้นแล้วครูพลศึกษาจึงควรปรับปรุงพฤติกรรมในชั้นนี้เป็นอย่างน้อย โดยครูควรเปิดโอกาส และกระตุ้นให้นักเรียนผู้ฝึกประเมินและตัดสินใจเลือกวิธีแก้ ปัญหาด้วยตนเองอย่างมีเหตุผล

5. พฤติกรรมการสอนพลศึกษาโดยใช้ทักษะกระบวนการเรียนรู้วางแผนและกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติ ครูพลศึกษาไม่ได้นำทักษะกระบวนการในชั้นนี้ซึ่งครูจะต้องเปิดโอกาสและสนับสนุนให้นักเรียนได้ร่วมกันวางแผนดำเนินงานและกำหนดขั้นตอน และการติดตามผล ประเมินผลในการฝึก

ทักษะที่พามาปฏิบัติกับนักเรียนเลย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฐานิตย์ ศิระพงษ์ (2538) ที่พบว่า พฤติกรรมการสอนที่ครูภาษาไทยใช้มากที่สุด คือ ครูเป็นผู้กำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงาน ให้นักเรียน และพฤติกรรมการสอนที่ครูภาษาไทยไม่ใช่เลยคือ การให้นักเรียนกำหนดขั้นตอนในการปฏิบัติงาน แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมการสอนของครูพลศึกษา ยังคงยึดครูเป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าในชั้นมีครูพลศึกษาควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้กำหนดวิธี การและขั้นตอนการปฏิบัติงานด้วยตนเองมากที่สุด เพื่อให้แผนการดำเนินงานเป็นสิ่งที่มาจากความต้องการ และความสมัครใจของผู้เรียน และแผนการดำเนินงานที่มาจากความพึงพอใจของผู้เรียนนี้จะเป็นขั้นตอนที่นำไปสู่การทำงานที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น ครูพลศึกษาจึงควรทำหน้าที่เป็นเพียงผู้ให้คำปรึกษาดูแล และสนับสนุนในการวางแผนและกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานของนักเรียนเท่านั้น

6. พฤติกรรมการสอนพลศึกษาโดยใช้ทักษะกระบวนการเรียนรู้ปฏิบัติด้วยความชื่นชมของครูพลศึกษา ส่วนใหญ่ครูพลศึกษาให้นักเรียนมี ปฏิบัติทักษะที่พร้อมกันเป็นกลุ่มหรือเป็นรายบุคคล อย่างสนุกสนานอยู่ในระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 100.00 แต่ส่วนใหญ่เป็นการให้นักเรียนมี ปฏิบัติตามแนวทางที่ครูได้กำหนดวิธี การในการฝึก โดยมีนักเรียนจำนวนเล็กน้อยที่ได้ปฏิบัติตามแนวทางที่เสนอไว้เพียงร้อยละ 3.33 ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าการที่ครูพลศึกษาส่วนใหญ่กำหนดวิธี การในการฝึก ทักษะต่าง ๆ ให้นักเรียนได้ปฏิบัติตามนั้นอาจเป็นเพราะครูไม่มีความเชื่อว่านักเรียนสามารถกำหนดรูปแบบในการฝึกได้ หรืออาจเกิดจากครูพลศึกษาเห็นว่าเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอนมีน้อยเกินไปที่จะเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เสนอแนวทาง โดยที่แนวทางในการสอนโดยการใช้ทักษะกระบวนการจริง ๆ แล้วนั้นได้กำหนดไว้ว่าทักษะกระบวนการในแต่ละชั้นไม่จำเป็นต้องเกิดครบทั้ง 9 ชั้น ใน 1 คาบเรียน แต่นักเรียนจะต้องเกิดการเรียนรู้อบรมทั้ง 9 ชั้น เมื่อจบ 1 หน่วยการเรียนแล้ว เพราะฉะนั้นครูพลศึกษาควรได้จัดรูปแบบ หรือ สื่อในการฝึก ทักษะต่าง ๆ อย่างหลากหลาย เพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น หรือ มีโอกาสในการตัดสินใจเมื่อวิธี การฝึก ที่เหมาะสมกับตนเองมากกว่าที่จะให้นักเรียนได้ฝึก ตามรูปแบบการฝึก ทักษะที่ครูกำหนดให้แต่เพียงอย่างเดียว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฐานิตย์ ศิระพงษ์ (2538) ที่พบว่า พฤติกรรมการสอนที่ครูใช้มากที่สุด ในชั้นปฏิบัติ ด้วยความชื่นชมคือ การที่ครูได้เตรียมเอกสาร ข้อมูล และอุปกรณ์เพื่อการปฏิบัติของผู้เรียนซึ่งเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการทำกิจกรรมเป็นอย่างดี และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เฮาเซอร์ (Loreta Marie Hauer, 1991)

ที่พบว่า ครูที่เอาใจใส่นักศึกษาโดยการเตรียมสภาพแวดล้อมให้สนับสนุนการเรียนรู้ การหาโอกาสให้นักศึกษาเรียนรู้โดยการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลาย ให้นี้จะทำให้ให้นักศึกษาเกิดแรงจูงใจ และเกิดการพัฒนารับรู้ด้วยตนเอง และจากการที่ผู้เรียนเกิดการรับรู้ด้วยตนเองนี้จะนำไปสู่การเรียนรู้ การสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเป็นเป้าหมายของการเรียนการสอนแบบกระบวนการ

7. พฤติกรรมการสอนพลศึกษาโดยใช้ทักษะกระบวนการขั้นประเมินระหว่างปฏิบัติของครูพลศึกษา โดยรวมแล้วมีการปฏิบัติอยู่ในระดับต้องปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 32.69 ยกเว้นชายหรือที่ครูเป็นผู้บอก ซึ่งแนะข้อบกพร่องในการฝึกทักษะกีฬาของนักศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 78.89 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฐานิตย์ ศิระพงษ์ (2538) ที่พบว่า พฤติกรรมการสอนที่ครูใช้มากที่สุด คือ ครูบอก ซึ่งแนะข้อบกพร่องของงานแก่นักเรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ทองสุร วยสูงเนิน (2527) ที่พบว่า พฤติกรรมการสอนด้านการใช้วิธีสอนและเทคนิควิธีการสอนที่ครูใช้มากที่สุด คือ บอก อธิบาย หรือบรรยาย

สำหรับในรายชื่อที่ครูให้นักเรียนประเมินผลการฝึกทักษะกีฬาของตนเองและของผู้เรียน ครูพลศึกษาคงมีการปรับปรุงการปฏิบัติมาก ๆ เพราะการที่ครูให้นักเรียนได้รู้จักการประเมินผลด้วยตนเองระหว่างการปฏิบัติของตนเองและของผู้อื่นเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้รู้จักการตรวจสอบผลการปฏิบัติ ได้เห็นความสำคัญของการตรวจสอบระหว่างการปฏิบัติ และรู้ถึงข้อผิดพลาด ข้อดี ข้อเสียต่าง ๆ ทั้งของตนเองและของผู้อื่น เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติของตนเองได้ต่อไป

8. พฤติกรรมการสอนพลศึกษาโดยใช้ทักษะกระบวนการขั้นปรับปรุงให้ดีขึ้นเสมอ โดยรวมของครูพลศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับต้องปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 15.66 โดยในส่วนที่ครูพลศึกษามีการปฏิบัติร้อยละ 31.11 คือ ครูชี้แนะและกระตุ้นให้นักเรียนแก้ไขทักษะกีฬาของตนเองให้ดีขึ้นซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฐานิตย์ ศิระพงษ์ (2538) อภิญา ศิริพันธ์ (2536) และจิรพรรณ รัตนวิระประดิษฐ์ (2535) ที่พบว่า พฤติกรรมการสอนที่ครูใช้มากที่สุด ในขั้นปรับปรุงให้ดีขึ้นเสมอคือ การกระตุ้นให้นักเรียนแก้ไขงานของตนเองให้ดีขึ้น และชี้แนะวิธีแก้ไขงานของนักเรียนเช่นเดียวกัน

ส่วนพฤติกรรมที่ครูพลศึกษาไม่ได้ปฏิบัติเลย คือ ครูสอบถามผลการปรับปรุงทักษะกีฬาของนักเรียนว่าดีขึ้นหรือไม่ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฐานิตย์ ศิระพงษ์ (2538) และ อภิญา ศิริพันธ์ (2536) ที่พบว่า ครูไม่มีเวลาให้นักเรียนรายงานผลการปรับปรุงงานของตนเอง

จะเห็นได้ว่าวันที่ 7 และ 8 เป็นวันรองที่คณะกรรมการที่ต่อเนื่องกัน หากครูไม่ได้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้รู้จักการประเมินผลทั้งของตนเองและของผู้อื่น ครูก็จะไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้รายงานผลการปรับปรุงการปฏิบัติของตนเองด้วยเช่นกัน ซึ่งถือว่าครูนั้นเป็นผู้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้อยู่ในกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครบวงจร โดยที่นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสัปดาห์จริงได้

9. พฤติกรรมการสอนพลศึกษาโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ประเมินผลรวมเพื่อให้เกิดความภูมิใจโดยรวมของครูพลศึกษาอยู่ในระดับต้องปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 21.85 โดยรายชื่อที่ครูปฏิบัติ ได้แก่ เลือกนักเรียนที่สามารถปฏิบัติทักษะกีฬาได้ดีและถูกต้องออกมาแสดงทักษะหน้าชั้นเรียนเพื่อให้นักเรียนคนอื่น ๆ ได้เกิดความเข้าใจทักษะนั้นดีขึ้น พร้อมทั้งกล่าวคำชมเรียงจุดที่ผู้เรียนปฏิบัติได้ถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 26.87 รายชื่อที่ครูสอบถามผลการฝึกทั้งชั้นสามารถปฏิบัติ หรือมีปัญหาอย่างไร คิดเป็นร้อยละ 20.00 และในรายชื่อที่ครูสรุปผลการฝึกทักษะโดยรวมและเสนอแนะการฝึกทักษะที่ถูกต้องให้กับนักเรียนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการฝึก ให้กับนักเรียนคิดเป็นร้อยละ 18.89 เท่านี้ ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าชั้นการประเมินผลรวมเพื่อให้เกิดความภูมิใจนั้นเป็นขั้นที่สำคัญที่จะทำให้ให้นักเรียนได้ทราบถึงผลการปฏิบัติอย่างมีจุดมุ่งหมายของตนเองว่าเป็นอย่างไร เพื่อให้เกิดความภูมิใจในความสามารถของตน ดังที่ กรมวิชาการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2535) ได้กล่าวถึงคุณภาพชีวิตที่เกิดจากกิจกรรมการเรียนรู้ประเมินผลรวมเพื่อให้เกิดความภูมิใจไว้ว่า "จากการยอมรับความจำเป็นเห็นประโยชน์ของการปฏิบัติ และมีแนวทางที่วางแผนไว้ให้สะดวกต่อการปฏิบัติจะช่วยทำให้มีความสนุกสนานพอใจในสิ่งที่ตนปฏิบัติ เพราะปฏิบัติอย่างมีจุดมุ่งหมาย และเมื่อดำเนินงานครบถ้วนก็จะตรวจสอบ ผลสุดท้ายที่ได้รับจากฝีมือของตน บังเกิดเป็นความภูมิใจในผลงานของตน"

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ สุภาพิษฐา อารุณนิษฐ์พันธ์ (2535) ที่พบว่า ความคิดค้นด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนทั้งครู และนักเรียนปรารถนาให้เกิดพฤติกรรมของครูในการชมเชย สนับสนุนและใส่ใจกำลังใจแก่นักเรียน

10. การใช้กิจกรรมการเรียนรู้ในการสอนพลศึกษาโดยรวมครูพลศึกษา จากการสังเกตการสอนทั้งหมด 90 ครั้ง พบว่าครูพลศึกษาปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ไม่ครบทุกขั้นตอน โดยมีการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับต้องปรับปรุงคิดเป็นร้อยละ 19.63 และมีการปฏิบัติทั้งหมด 7 ขั้นตอน ไม่ได้ปฏิบัติ 2 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 4 ประเมินผลและตัดสินใจเลือกทางเลือก และขั้นที่ 5 วางแผนและกำหนดขั้นตอนปฏิบัติ และเมื่อพิจารณาจากร้อยละของกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 7 ขั้น ที่ครูพลศึกษา

ปฏิบัติในการสอนพบว่า ครูพลศึกษามีการปฏิบัติชั้นที่ 6 ปฏิบัติด้วยความถี่นอมนมากที่สุดร้อยละ 100.00 แต่เป็นการปฏิบัติตามแนวทางที่นักเรียนได้เสนอไว้เพียงร้อยละ 3.33 เท่านั้นและมีการปฏิบัติทักษะกระบวนการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุงเพียงตามลำดับค่าร้อยละจากมากไปหาน้อยได้แก่ ชั้นที่ 7 ประเมินระหว่างปฏิบัติร้อยละ 32.59 ชั้นที่ 9 ประเมินผลรวมเพื่อให้เกิดความภูมิใจร้อยละ 21.85 ชั้นที่ 8 ปรับปรุงให้ดีขึ้นเสมอร้อยละ 15.56 ชั้นที่ 2 คิดวิเคราะห์วิจารณ์ ร้อยละ 12.78 ชั้นที่ 1 ตระหนักในปัญหาและความจำเป็นร้อยละ 12.70 และชั้นที่ 3 สร้างทางเลือกอย่างหลากหลาย ร้อยละ 3.33 เท่านั้น ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ ฐานิธย์ ดิสระพงษ์ (2538) และอภิญา ศิริพันธ์ (2536) ที่พบว่า ทักษะกระบวนการชั้นที่ครูใช้ทุกครั้งในการสอน คือ ชั้นที่ 6 ปฏิบัติด้วยความถี่นอมน ส่วนทักษะกระบวนการที่ครูพลศึกษาไม่ได้นำมาใช้เลยคือ ชั้นที่ 4 การประเมินและตัดสินใจเลือก ทางเลือก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฐานิธย์ ดิสระพงษ์ (2538) อภิญา ศิริพันธ์ (2536) จิรพรรณ รัตนวีระประดิษฐ์ (2535) และสมคิด อยู่แก้ว (2534) ที่พบว่าทักษะกระบวนการที่ครูใช้น้อยที่สุดคือ ชั้นที่ 4 การประเมินและตัดสินใจเลือกทางเลือก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่ครูพลศึกษายังไม่เข้าใจในนโยบายการใช้ทักษะกระบวนการที่ชัดเจน ยังขาดความรู้ความเข้าใจใน ทักษะกระบวนการภาคเทคนิคและวิธีสอนที่เหมาะสมกับการใช้ทักษะกระบวนการ และได้รับการ สนับสนุนการใช้ทักษะกระบวนการน้อย ที่สำคัญคือ ครูพลศึกษายังไม่มั่นใจในการจัดทำแผนการสอน ที่เน้นทักษะกระบวนการ และอาจเป็นเพราะลักษณะการสอนพลศึกษาไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรม ในชั้นที่ 4 จึงทำให้การใช้ทักษะกระบวนการอยู่ในร้อยละไม่เกิน 19.8 และครูพลศึกษาไม่ได้ใช้ทักษะ กระบวนการในการสอนพลศึกษาถึง 2 ชั้นตอนด้วยกัน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าครูพลศึกษานำทักษะ กระบวนการมาใช้ในการสอนอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุงอย่างมาก เมื่อเทียบกับระยะเวลาที่ประกาศใช้ ทักษะกระบวนการในปี พ.ศ.2533 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อภิญา ศิริพันธ์ (2536) ที่พบว่า ครูพลศึกษามีการใช้ทักษะกระบวนการอยู่ในระดับน้อย คืออยู่ในร้อยละไม่เกิน 15.04 อย่างไรก็ตาม การสังเกตการสอนเพียง 3 ครั้ง อาจน้อยเกินไป เพราะการใช้ทักษะกระบวนการ ทั้ง 9 ชั้นในการสอน จริง ครูสามารถทำได้ครบเมื่อจบหน่วยการเรียนรู้แต่ปฏิบัติได้มากน้อยต่างกันในแต่ละชั้น

5. พฤติกรรมการสอนพลศึกษาด้านการมุ่งใจและเสริมแรงทางการเรียนโดยรวม ของครู พลศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 47.8 ยกเว้นใน รายชื่อ ตอนและจัดกิจกรรมได้อย่างสนุกสนาน คิดเป็นร้อยละ 100.00 และจัดกิจกรรมประเภท การแข่งขันที่ท้าทายความสามารถของนักเรียนซึ่งนักเรียนสามารถนำแบบฝึกทักษะที่เรียนแล้วมาใช้

และนักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมได้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 90.00 ที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนในรายชื่อที่ครูพลศึกษามีพฤติกรรมอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุงได้แก่ ใช้คำพูดเพื่อกระตุ้นหรือส่งเสริมให้นักเรียนได้หมั่นฝึกฝนทักษะกีฬาการเอาใจใส่ช่วยเหลือนักเรียนที่อ่อนทักษะหรือเรียนไม่ทันคนอื่น ๆ เป็นรายบุคคลหรือกลุ่มย่อย การชมเชยและสนับสนุนให้กำลังใจแก่นักเรียนในการแสดงออก และการใช้คำพูดเน้นให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รัชนี รวีบุญบุญ (2538) ที่พบว่า สมรรถภาพการทนด้านการวิ่งและเสริมแรงทางการเรียนของครูพลศึกษาทั่วไปมีสมรรถภาพอยู่ในระดับสูง ในการจัดกิจกรรมประเภทแข่งขันที่ท้าทายความสามารถของนักเรียนและจัดกิจกรรมที่สนุกสนาน และมีสมรรถภาพค่อนข้างต่ำในเรื่องการให้กำลังใจชมเชยสนับสนุนนักเรียนในการแสดงออก การเอาใจใส่ช่วยเหลือนักเรียนที่อ่อนทักษะ การยกย่องนักเรียนที่ประสบความสำเร็จ และการให้กำลังใจแก่นักเรียนที่แพ้

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าครูพลศึกษาควรจะต้องเน้นพฤติกรรมเหล่านี้ทุกครั้งในการสอนพลศึกษา เพราะพฤติกรรมเหล่านี้จะส่งเสริมให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาพลศึกษาทำให้นักเรียนเกิดความสนุกสนานและอยากเข้าร่วมเป็นการสนับสนุนให้การเรียนการสอนวิชาพลศึกษามุ่งสู่ตามวัตถุประสงค์การสร้างแรงจูงใจเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนวิชาพลศึกษา เพราะถ้าครูสามารถสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้นกับนักเรียนได้แล้ว การเรียนการสอนวิชาพลศึกษาย่อมประสบความสำเร็จ ดังที่ วรศักดิ์ เทวีพรอบ (2527) ได้กล่าวถึงการที่ครูพลศึกษาสามารถหาวิธีการสร้างแรงจูงใจที่ดีได้จะช่วยให้การเรียนของนักเรียนบรรลุจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นปัจจัยในการทำให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาพลศึกษาและสามารถนำวิชาพลศึกษาไปใช้ให้เป็นประโยชน์แก่ตนเองในชีวิตประจำวันด้วย

6. พฤติกรรมการสอนพลศึกษาด้านการมอบงานให้ปฏิบัติของครูพลศึกษา พฤติกรรมการสอนของครูพลศึกษาส่วนใหญ่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 84.81 นับว่าเป็นสิ่งที่ดีโดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการอธิบายหรือชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจชัดเจนก่อนมอบหมายงานซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สิริพร มิ่งกมลกุล (2527) ที่พบว่าครูพลศึกษามีการแสดงพฤติกรรมการสอนด้านการมอบงานให้อยู่ในระดับมากที่สุดการอธิบายให้นักเรียนได้เข้าใจก่อนมอบหมายงานนั้นเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้นักเรียนได้รับความรู้ และประสบผลสำเร็จในการเรียนวิชาพลศึกษา ซึ่ง สมคิด ชิดประสงค์ (2521) ได้กล่าวถึงวิธีการมอบหมายงานให้ผู้เรียนปฏิบัติในวิชาพลศึกษาว่าควรใช้คำพูดที่เป็นกันเองกับผู้เรียน อธิบายและสาธิตเป็นลำดับขั้น ควรมุ่งจุดมุ่งหมายของงาน

กำหนดระยะเวลา และคำนึงถึงความแตกต่างของระดับความสามารถของนักเรียนเพื่อให้งานที่ได้มีประสิทธิภาพ และเพื่อให้ นักเรียนได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายสูงสุด

ยกเว้นในสายหรือรองการมอบหมายงานให้นักเรียนไปฝึก ทัดแบบฝึก ทักษะกีฬาที่ยังบกพร่องเพิ่มเติมจนอกเวลาเรียน ที่ครูพลศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 34.44 ซึ่งการมอบหมายแบบฝึก ทักษะที่ยังบกพร่องให้นักเรียนไปฝึก ทัดเพิ่มเติมจะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนที่มีทักษะมีทักษะหรือความสามารถทางด้านร่างกายต่ำกว่าคนอื่น ได้มีโอกาสปรับปรุงตัวเองให้ดียิ่งขึ้นและผู้ที่มีความสามารถสูงอยู่แล้วก็จะมีความสามารถสูงยิ่งขึ้นต่อไปอีกด้วยการมี ทัดหรือฝึกซ้อมเพิ่มเติมเป็นประจำทุกวันดังที่ วรศักดิ์ เทียรชอบ (2527) ได้เสนอแนะวิธีการสอนพลศึกษาด้วยวิธีการสอนแบบให้การบ้าน (Homework) ว่าเป็นการสอนที่จะช่วยส่งเสริมการสอนพลศึกษาให้สามารถบรรลุถึงจุดหมายปลายทางได้อย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าหากการสอนวิชาพลศึกษานั้นเป็นการสอนเพื่อให้นักเรียนสามารถนำประสบการณ์และความรู้ไปใช้ในวิถีชีวิตประจำวันจริงๆ แล้ว การสอนแบบให้การบ้านจะเป็นการสอนที่ช่วยให้บรรลุผลได้เป็นอย่างดี แต่การบ้านที่มอบให้นักเรียนนั้นจะต้องอยู่ในขอบข่ายที่นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ตามหลักและไม่จำเป็นต้องใช้สถานที่และอุปกรณ์มาก เช่น การกระโดดเชือก การดันพื้น การลุก-นั่ง เป็นต้น

7. พฤติกรรมการสอนพลศึกษาด้านการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมของครูพลศึกษาโดยรวมแล้วพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 32.11 ยกเว้นเรื่องการสอนให้นักเรียนมีระเบียบวินัยที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากคิดเป็นร้อยละ 77.78 ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยเรื่อง การสอนให้นักเรียนเป็นผู้มีความรับผิดชอบในหน้าที่ คิดเป็นร้อยละ 53.33 รายชื่อที่เหลือทั้งหมดครูพลศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง ได้แก่ เรื่องของการสอนให้นักเรียนรู้จักเสียสละ การสอนให้นักเรียนรู้จักควบคุมอารมณ์ตนเอง การรู้จักรอโทษ การให้อภัย การมีน้ำใจ นักกีฬา และความซื่อสัตย์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธานี ทรัพย์บุญจันทร์ (2536) ที่พบว่า ครูพลศึกษามีสมรรถภาพการสอนในด้านการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมอยู่ในระดับสูงเกือบทุกข้อ ยกเว้นเรื่องสอนให้นักเรียนการยกย่องการเป็นผู้แทนและผู้ดูกีฬาที่ดี เรื่องการสอนเน้นให้เป็นผู้มีน้ำใจนักกีฬาอื่นๆ เช่น อุดหนุน ซื่อสัตย์ ให้อภัย ซึ่งมีสมรรถภาพการสอนอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าพฤติกรรมการสอนเหล่านี้ เป็นพฤติกรรมการสอนที่สำคัญที่ครูพลศึกษาควรจะได้ปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมและน้ำใจนักกีฬาก็ทำให้กับนักเรียนในทุกสภาพการณ์ที่เห็นว่าสามารถสอดแทรกได้ ซึ่งจะต้องเน้นพฤติกรรมเหล่านี้ทุกครั้งในการสอนพลศึกษาดังที่

วรงค์ดี เทียรชอบ (2527) ได้กล่าวว่า การสอนวิชาพลศึกษาทุกครั้งควรช่วยโอกาสจากสภาพการณ์จริง ๆ ที่เกิดขึ้นปลูกฝังคุณธรรมในตัวนักเรียนควบคู่กันไปด้วยครูสามารถสนับสนุนให้นักเรียนได้มีโอกาสทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ให้อุบัติกับตนเองให้เข้ากับผู้อื่นและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

8. พฤติกรรมการสอนพลศึกษาด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนของครูพลศึกษา โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 65.92 โดยพฤติกรรมการสอนส่วนใหญ่ที่ครูพลศึกษาปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ให้นักเรียนแสดงทักษะที่ทำให้ดูว่าสามารถปฏิบัติตามที่ครูสอนได้หรือไม่และวัดผลการปฏิบัติทักษะ ส่วนพฤติกรรมที่ครูพลศึกษาส่วนใหญ่มีการ ปฏิบัติอยู่ในระดับต้องปรับปรุง คือ การซักถามความเข้าใจความเข้าใจในบทเรียน หรือแบบฝึกทักษะ ซึ่งสอดคล้องกับ รัชนี รวีบุญบุญจันทร์ (2538) ที่พบว่า ครูพลศึกษาทั่วไปไม่มีสมรรถภาพอยู่ในระดับสูงในเชิงของการทดสอบโดยให้นักเรียนแสดงทักษะให้ดู ทดสอบทักษะที่เรียนไปแล้ว แต่มีสมรรถภาพค่อนข้างต่ำในเชิงของการซักถามความเข้าใจของนักเรียน อธิบายและชี้แจงผลการเรียนรวมทั้งชี้แจงผลการเรียนรวมทั้งข้อดี ข้อบกพร่องซึ่งนักเรียนควรแก้ไข ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูพลศึกษาเน้นเฉพาะการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนในด้านทักษะเพียงอย่างเดียว ซึ่งเป็นวิธีการวัดผลและประเมินผลที่ไม่ครอบคลุมพฤติกรรมของนักเรียนซึ่งประกอบไปด้วยด้านความรู้ ทักษะ คุณลักษณะประจำตัว ทักษะและสมรรถภาพทางด้านร่างกาย ฉะนั้นครูพลศึกษาจึงควรได้มีการปรับปรุงเชิงของการวัดผลให้ครอบคลุมพฤติกรรมทุก ๆ ด้าน ดังที่ วรงค์ดี เทียรชอบ (2527) กล่าวไว้ว่า ครูพลศึกษาควรจะได้ทำการประเมินผลการเรียนในทุก ๆ ด้าน ทุก ๆ ครั้งที่ทำการประเมินผลทั้งในระดับภาคเรียนและปลายภาคเรียนเพื่อให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการสอนวิชาพลศึกษาที่วางไว้ และถูกต้องตามหลักปรัชญาทางพลศึกษาในโรงเรียน

9. พฤติกรรมการสอนพลศึกษาโดยรวมทุก ๆ ด้านของครูพลศึกษา พบว่า พฤติกรรมการสอนที่ครูพลศึกษาส่วนใหญ่ปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด (ร้อยละ 80 ขึ้นไป) คือ

9.1 ด้านการมอบงานให้ปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 84.81 ได้แก่ ให้แบบฝึกได้ตรงตามบทเรียนและเหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียนเหมาะสมกับเวลา อธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจอย่างชัดเจนก่อนมอบงานให้ปฏิบัติ และซักถามความก้าวหน้า และแนะนำแบบฝึกที่มอบหมายให้นักเรียนไปปฏิบัติ ยกเว้นพฤติกรรมการสอน ในเชิงของการมอบหมายงานนักเรียนไปฝึก ทักษะที่ทำได้ที่ยังบกพร่องเพิ่มเติมนอกเวลาเรียนที่ครูพลศึกษาต้องปรับปรุงการปฏิบัติ

พฤติกรรมกรรมการสอนที่ครูพลศึกษาส่วนใหญ่ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 70 -79)
เรียงลำดับจากค่าร้อยละมากไปหาน้อย ได้แก่

9.2 ด้านการดำเนินการสอน คิดเป็นร้อยละ 74.02 ได้แก่ ใช้น้ำเสียงดังและชัดเจน
ตลอดเวลาที่สอน จัดกิจกรรมได้เหมาะสมกับความสามารถกับนักเรียน ความคุมดูแลให้นักเรียนมี
ระเบียบวินัย จัดชั้นเรียนได้อย่างรวดเร็ว เป็นต้น ยกเว้นพฤติกรรมกรรมการสอนในเรื่อง การให้นักเรียน
สุรปฏิบัติหลังเรียนวิชาพลศึกษาการแนะนำให้นักเรียนจะมีคั้งการสนทนาที่จะเกิดขึ้นตรง และ
การสรุปบทเรียนให้นักเรียนได้นำไปแบบฝึก ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันทีครูพลศึกษา
ต้องปรับปรุงมาก ๆ

9.3 ด้านคุณลักษณะส่วนตัวในการสอน คิดเป็นร้อยละ 73.7 ได้แก่ อารมณ์ดียิ้มแย้ม
แจ่มใส เป็นกันเองกับนักเรียนกระตือรือร้นและตั้งใจสอน เข้าและเลิกสอนตรงเวลา คร่งครัดระเบียบ
วินัยและแต่งกายสะอาดเรียบร้อยเหมาะสม ยกเว้นพฤติกรรมกรรมการสอนในเรื่อง การเอาใจใส่ความ
ปลอดภัยและรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนที่ครูพลศึกษาต้องปรับปรุงพฤติกรรมกรรมการสอนให้มาก ๆ

9.4 ด้านการเตรียมการสอนคิดเป็นร้อยละ 72.5 ได้แก่ การจัดเตรียมสถานที่ วัสดุ
อุปกรณ์เรียบร้อยก่อนการสอน การวางแผนจัดกิจกรรมและวัดประเมินผลได้อย่างเหมาะสมกับ
อุปกรณ์ สถานที่และแบบฝึก ยกเว้นพฤติกรรมกรรมการสอนในเรื่องการเตรียมสื่อการสอนที่ครูพลศึกษา
ต้องปรับปรุงพฤติกรรมกรรมการสอนให้มาก ๆ

พฤติกรรมกรรมการสอนที่ครูพลศึกษาส่วนใหญ่ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 80 - 89)

คือ

9.5 ด้านการวัดและประเมินผลทางการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 85.9 ส่วนใหญ่
ครูพลศึกษามักจะเน้นการสอนมากในเรื่องการวัดผลการปฏิบัติทักษะ ยกเว้นพฤติกรรมกรรมการสอน
ในเรื่อง การซักถามความรู้ความเข้าใจในแบบฝึกทักษะที่ครูพลศึกษาต้องปรับปรุงมาก ๆ

ส่วนพฤติกรรมกรรมการสอนที่ครูพลศึกษาส่วนใหญ่ต้องปรับปรุง (ต่ำกว่าร้อยละ 50) มี

3 ด้าน คือ

9.6 ด้านการจูงใจและเสริมแรงทางการเรียน คิดเป็นร้อยละ 47.78 ได้แก่ เรื่องการ
เอาใจใส่ช่วยเหลือนักเรียนที่อ่อนทางทักษะกีฬา-ชมเชยและสนับสนุนในการแสดงออกของนักเรียน
และพูดเน้นให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพ ยกเว้นเรื่องการสอนและจัดกิจกรรมได้
อย่างสนุกสนานที่ครูพลศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดอยู่แล้ว

9.7 ด้านการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมคิดเป็นร้อยละ 32.06 ได้แก่ การสอนให้รู้จัก มีน้ำใจนักกีฬา การรื้อโทษ การให้อภัย การมีความซื่อสัตย์ และรู้จักควบคุมอารมณ์ตนเองที่ครู พหศึกษาต้องปรับปรุง ยกเว้นพฤติกรรมการสอนในเรื่องของระเบียบวินัยของการเข้าแถวที่ครู พหศึกษาส่วนใหญ่จะเน้นทุกครั้งทีสอน

9.5 ด้านการใช้ทักษะกระบวนการในการสอน คิดเป็นร้อยละ 19.63 เริ่มลำดับคำร้อยละ จากน้อยไปหามากได้แก่ ชั้นประเมินผลและตัดสินใจเลือกทางเลือก จัดวางแผนและกำหนดขั้นตอน ปฏิบัติ ชั้นการสร้างทางเลือกอย่างหลากหลาย ชั้นตระหนักในปัญหาและความจำเป็น ชั้นคิด วิเคราะห์วิจารณ์ ชั้นปรับปรุงให้ดีขึ้นเสมอชั้นประเมินผลรวมเพื่อให้เกิดความภูมิใจ ชั้นประเมิน ระหว่างปฏิบัติ และสำหรับชั้นปฏิบัติด้วยความชื่นชมที่ครูพหศึกษาได้ปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ก็ควรจะปรับปรุงด้วยโดยส่งเสริมให้นักเรียนได้มีส่วนแสดงความคิดเห็น หรือได้เลือกแนวทางในการ ฝึกปฏิบัติอย่างหลากหลายที่ครูได้จัดเตรียมให้ก็ได้ จึงจะถือได้ว่านักเรียนได้ปฏิบัติด้วยความชื่นชม ตามแนวทางที่นักเรียนได้เสนอ เปรียบเทียบผล และเลือกมาปฏิบัติให้เหมาะสมกับความสามารถของ ตนเองมากที่สุดตามจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนโดยใช้ทักษะกระบวนการที่มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนา คุณสมบัติในด้านการคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น ปฏิบัติเป็น และมีเจตคติที่ดีต่อการคิด การปฏิบัติ

ผลการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนพหศึกษาโดยรวมในแต่ละด้านของครูพหศึกษา ใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานครที่สอดคล้องกับ รัชนี ทรัพย์บุญจันทร์ (2538) ที่พบว่า พฤติกรรมการสอนพหศึกษาของครูพหศึกษาทั่วไป สรุปได้ดังนี้

1. ด้านการดำเนินการสอน ครูพหศึกษามีพฤติกรรมการสอนอยู่ในระดับสูง แต่มีพฤติกรรม การดำเนินการสอนที่อยู่ในระดับต่ำ คือ การให้นักเรียนมีสุขภาพจิตที่ดีหลังการเรียนวิชาพหศึกษา การ แนะนำให้นักเรียนรู้จักกระบวนการอันเป็นอันตราย และการสรุปบทเรียนให้นักเรียนได้นำสิ่งที่ เรียนไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

2. ด้านคุณลักษณะส่วนตัวในการสอน ครูพหศึกษามีพฤติกรรมการสอนอยู่ในระดับสูง ยกเว้นการเอาใจใส่ความปลอตภัยของนักเรียนและการรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน

3. ด้านการมอบงานให้ปฏิบัติ ครูพหศึกษามีพฤติกรรมการสอนอยู่ในระดับสูง

4. ด้านการเตรียมการสอน ครูพหศึกษามีพฤติกรรมการสอนอยู่ในระดับสูง แต่มีพฤติกรรม การเตรียมสื่อการสอนค่อนข้างน้อย

5. ด้านการรูงใจและเสริมแรงทางการเรียนครูมีพฤติกรรมการสอนอยู่ในระดับสูง แต่มีพฤติกรรมการสอนบ้างต่ำในเรื่องของการให้กำลังใจ ขณะนี้ สถาบันฯ มีนักเรียนให้แสดงออก การเอาใจใส่ช่วยเหลือแก่นักเรียนที่อ่อนทางการเรียน

6. ด้านการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม ครูมีพฤติกรรมการสอนอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ เรื่อง การสอนเน้นมารยาทการเป็นผู้เล่นผู้ดูกีฬาที่ดี เรื่องการสอนเน้นให้เป็นผู้มีน้ำใจนักกีฬา ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับสูง

7. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ครูมีพฤติกรรมการสอนอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำในเรื่องการซักถามความเข้าใจของนักเรียน อธิบายและชี้แจงผลการเรียนรวมทั้งพร้อมที่พร้อมที่นักเรียนควรรู้ และซักถามเกี่ยวกับบทเรียนที่เรียนไปใช้ในวิถีชีวิตประจำวัน

8. ด้านการใช้ทักษะกระบวนการในการสอน ครูมีพฤติกรรมการสอนปรับปรุงด้วยความชื่นชมมากที่สุด ส่วนที่ครูพลศึกษาไม่ได้นำมาใช้เลย คือ ชั้นประเมินผลและตัดสินใจเลือกทางเลือก และวางแผนและกำหนดขั้นตอนปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับ ฐานิษฐ์ สัตระพงษ์ (2538) และ อภิญา สิริพันธ์ (2538) ที่พบว่า ทักษะกระบวนการที่ครูใช้น้อยที่สุด คือ ชั้นประเมินผล และตัดสินใจเลือกทางเลือก และวางแผนและกำหนดขั้นตอนปฏิบัติ

อย่างไรก็ตาม พฤติกรรมการสอนพลศึกษาของครูพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานครส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน คือ ด้านการมอบหมายให้ปฏิบัติ มีพฤติกรรมการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการดำเนินการสอน ด้านคุณลักษณะส่วนตัวในการสอน และด้านการเตรียมการสอน มีพฤติกรรมการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน คือ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน และมีพฤติกรรมการปฏิบัติอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุงรวม 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการรูงใจและเสริมแรงทางการเรียน ด้านการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมและด้านการใช้ทักษะกระบวนการในการสอน ซึ่งครูพลศึกษาควรได้รับการพัฒนาพฤติกรรมการสอนทั้ง 8 ด้าน เพราะรายการพฤติกรรมในแต่ละด้านยังมีบางรายการพฤติกรรมที่ครูพลศึกษายังมีการปฏิบัติ พฤติกรรมอยู่ในระดับต้องปรับปรุง เพราะฉะนั้นครูพลศึกษาจึงควรได้รับการพัฒนาการสอนทั้ง 8 ด้าน และควรเน้นการพัฒนาในด้านการใช้ทักษะกระบวนการในการสอน ด้านการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม ด้านการรูงใจและเสริมแรงทางการเรียน และด้านการวัดและประเมินผลทางการเรียนการสอน โดยเฉพาะรายชื่อของพฤติกรรมการสอนในข้อที่ครูพลศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับต้องปรับปรุง หรือมีค่าร้อยละของการปฏิบัติต่ำกว่าร้อยละ 50

เพราะครูพลศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทิศทางที่หลักสูตรได้กำหนดไว้ ดังนั้นครูพลศึกษาจึงควรเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการสอนอยู่ในระดับปฏิบัติมากที่สุด หรือควรมีค่าร้อยละของการปฏิบัติพฤติกรรม ตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธานี ชวัญบุญจันทร์ (2538) ที่พบว่า ครูพลศึกษาทั่วไปในระดับมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ควรได้รับการพัฒนาทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการสอน ด้านการดำเนินการสอน ด้านการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ด้านการมุ่งใจและเสริมแรงทางการเรียน และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร และผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอนของครูพลศึกษา

1.1 ควรจัดการฝึกอบรมครูพลศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนพลศึกษาที่ดีทุก ๆ ด้าน โดยสอดคล้องของคุณธรรมจริยธรรม การมุ่งใจและเสริมแรงทางการเรียน การปรับปรุงบุคลิกภาพ เข้าไปด้วยทุกครั้งที่มีการอบรม เพราะเป็นเรื่องสำคัญของครูพลศึกษา

1.2 ควรจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนอื่น ๆ เพื่อช่วยในการสอนพลศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.3 ควรจัดการอบรมเกี่ยวกับการใช้ทักษะกระบวนการในการสอนพลศึกษา

1.4 ควรจัดการนิเทศการสอนวิชาพลศึกษาทั้งภายนอกและภายใน เกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนทุก ๆ ด้าน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับครูพลศึกษา

2.1 ควรศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับสาระสำคัญของหลักสูตรวิชาพลศึกษา

2.2 ควรปรับปรุงพฤติกรรมการสอนในเรื่องต่อไปนี้ให้มากขึ้น ได้แก่

- การรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน
- การเอาใจใส่ความปอดคภัยของนักเรียน
- การเตรียมสื่อการสอนอื่น ๆ ที่ไม่ใช่รูปแบบกีฬา
- การแนะนำนักเรียนให้รู้จักระมัดระวังการเล่นที่จะก่อให้เกิดอันตราย

- การให้นักเรียนมีศูปรปฏิบัติหลังเรียนวิชาพลศึกษา
- การสรุปบทเรียนให้นักเรียนได้นำแบบฝึกทักษะไปใช้ให้เป็นประโยชน์ใน

ชีวิตประจำวัน

- การใช้ทักษะกระบวนการในการสอนทั้ง 9 ชั้น ทุกรายชื่อ
- การชมเชยและสนับสนุนให้กำลังใจแก่นักเรียนในการแสดงออก
- การเอาใจใส่ช่วยเหลือให้นักเรียนที่อ่อนด้อยทักษะกีฬา หรือ อยู่นอกลู่ทันคนอื่น ๆ
- ใช้คำพูดเน้นให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพ
- ใช้คำพูดเพื่อกระตุ้นหรือส่งเสริมให้นักเรียนได้มีอันเป็นที่ภาคภูมิใจ
- มอบหมายให้นักเรียนไปมี กิจวัตรกีฬาที่ยังบกพร่องเพิ่มเติมนอกเวลาเรียน
- การสอนให้นักเรียนรู้จักการเสียสละ
- การสอนให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในหน้าที่
- การสอนให้นักเรียนรู้จักควบคุมอารมณ์ตนเอง
- การสอนให้นักเรียนรู้จักขอโทษ การให้อภัย
- การสอนให้นักเรียนรู้จักการมีน้ำใจเป็นนักกีฬา
- การสอนให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง
- และการฝึกถามความเข้าใจในความเข้าใจในบทเรียนหรือแบบฝึก ทักษะกีฬาแต่ละสอน

เพื่อจะได้ทราบว่านักเรียนมีความเข้าใจจริง และถูกต้องหรือไม่

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

- 3.1 ควรทำวิจัยในเรื่อง การประเมินสมรรถภาพการสอนของครูพลศึกษาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา
- 3.2 ควรทำวิจัยในเรื่อง การประเมินการสอนที่เน้นทักษะกระบวนการ เพราะการประเมินผลเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอน
- 3.3 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์วิชาพลศึกษาของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบทักษะกระบวนการกับวิธีสอนที่ใช้กระบวนการอื่น ๆ